

MIJN BOEK

De Vlaamse journalist **PATRICK VAN GOMPEL** (66) kijkt al zijn hele leven naar Nederland. Hij ging op zoek naar wat Nederland Nederland maakt en schreef daarover *Nou en*.

‘Ik heb mijn kleinkinderen verboden het woord *leuk* nog te gebruiken’

Ik heb veel gezworven, als toerist en voor mijn werk als journalist. De grens die ik het vaakst over ben gestoken is die met Nederland. Ik ben geboren in Weelde, op de grens, pal tegen het Nederlandse Baarle-Nassau. Van oudsher was, en is, Vlaanderen gericht op Nederland. We keken Nederlandse televisie, kochten Nederlandse producten. Ik heb in Nederland leren zwemmen. Ik heb er menige vakantie doorgebracht. Het is al heel mijn leven mijn speeltuin. Ik wilde weten: hoe zit dat land in elkaar? Wat is het karakter van de Nederlander?

Zeven jaar geleden begon mijn zoektocht in kranten, op radio en tv, in archieven. En ik interviewde 28 Nederlanders: deskundigen – een ex-uitgever, een hoogleraar kerkgeschiedenis – en BN’ers, onder wie Kader Abdolah, die de Nederlander de meest gedisciplineerde mens op aarde noemt, en Abdelkader Benali, die opmerkt dat Nederlanders elkaar overal ter wereld opzoeken en beginnen te klagen.

Journalist Wierd Duk vindt Nederlanders juist avontuurlijk en zelfvoorzienend. Adriaan van Dis heeft veel nagedacht over Nederland en weet dat voortreffelijk te verwoorden. Ambtenaren, zegt hij, als hij aan Nederlanders denkt.

Ik wilde geen droge bundeling interviews, dus ik heb ze opgeknipt in thematische hoofdstukken als de strijd tegen het water, de invloed van de kerk, de taal. De quotes wissel ik af met feiten, mijn bespiegelingen en tekstfragmenten uit liederen, artikelen en boeken. Dus als Arnon Grunberg opmerkt dat Nederland verandert, illustreer ik dat met de liedtekst van *Het*

dorp van Wim Sonneveld, omdat die precies uitdrukt wat de sentimenten zijn.

Ik heb formulering en taalgebruik van de geïnterviewden zoveel mogelijk intact gelaten, ook al zijn die soms niet volgens de regels.

Jammer vind ik de groeiende invloed van het Engels. En ik signaleer nog een taalverarming: de krimpende woordenschat. Neem het woord *leuk*. Alles is leuk, terwijl het Nederlands zoveel woorden heeft om te beschrijven dat iets gezellig, goed bedacht, plezierig of mooi is. Ik heb mijn kleinkinderen verboden het woord nog te gebruiken. Het is een geweldige taal, gebruik eens wat verschillende woorden. De lat mag best omhoog.

De Nederlander heeft de reputatie onbeschoft te zijn. Ik noem het liever direct, maar het is soms op het randje. Altijd ongevraagd commentaar leveren. Striptekenaar Gerrit

de Jager noemt het lomp, binnenkomen en meteen zeggen: ‘Jezus, wat een parse muur! Moet je daar de hele dag tegenaan kijken?’ Dat brutale bewonder ik juist. Ik noem het liever lef.

De titel *Nou en* was snel gevonden. Als je iemand verbaal tegengas geeft, is dat de standaard tegenvraag van de Nederlander. ‘Laat dat vraagteken maar weg,’ zei een goede vriend. ‘Het is geen vraag.’ *Nou en - Waarom de Nederlanders zo Nederlands zijn* verschijnt bij Uitgeverij Vrijdag € 25